

DVOŽIVKE

Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran

Del svojega življenja preživijo v vodi, del pa na kopnem.

Imajo tanko in golo kožo, brez lusk in s številnimi sluznimi in strupnimi žlezami.

Imajo dva para okončin, večinoma s štirimi prsti na sprednjih in s petimi na zadnjih nogah.

Njihova telesna temperatura je popolnoma odvisna od temperature okolja.

REPATE DVOŽIVKE

rep
kratke in čokate noge
notranja oploditev

BREZREPE DVOŽIVKE

brez repa
dolge zadnje noge
zunanja oploditev

RAZVOJNI KROG

V prvih deževnih in toplih pomladnih nočeh se iz kopenskih prezimovališč napotijo proti mrestiščem. Pri tem lahko prehodijo le nekaj sto metrov, posamezne vrste pa tudi do nekaj kilometrov.

Foto: M. Govedič

Foto: M. Jakopič

Mrestišča so ponavadi stoječe ali počasi tekoče vode, kjer se dvoživke pari in odlagajo jajca ali ličinke. Ličinke se v nekaj tednih ali mesecih postopoma preobrazijo v mladostne osebkke, ki so sposobni preživeti na kopnem

Foto: M. Cipot

Foto: M. Cipot

(razvijejo se jim npr. okončine in pljuča).

Odrasle dvoživke se po mrestitvi napotijo nazaj na kopno, v poletna bivališča, kjer se hranijo in kopičijo energetske zaloge za prihajajočo zimo. Hranijo se z vsem, kar je dovolj majhno in se premika – z različnimi žuželkami, polži in deževniki. Jeseni se odpravijo na zimska bivališča, kjer v neaktivnem stanju preživijo zimo.

Samci pupkov med paritvenim plesom v vodi privabljajo samice. Pri tem na dno ali liste rastlin odložijo skupek semenčic (spermatofor), ki ga samica nato pobere v kloako. Po oploditvi samica odlaga jajčeca tako, da vsako posebej zavije v liste vodnih rastlin. Iz jajčec se razvijejo ličinke, ki so po zunanosti že podobne odraslim osebkom, le da imajo vidne zunanje škrge. Sprva še nimajo razvitih nog, plavanje pa jim omogoča dobro razvit rep. Sčasoma se jim razvije najprej sprednji in kmalu nato še zadnji par nog.

Na mrestišču samci žab in krastač z oglašanjem privabljajo samice. Med parjenjem se samec in samica primeta v tesen paritveni objem (amplexus). Pri tem samica odlaga jajčeca, samec pa jih sproti oplaja. Odložen skupek jajčec imenujemo mrest. Iz jajčec se razvijejo paglavci, ki sprva dihaajo z zunanjimi škrkami, ki jih kasneje preraste kožna guba. Najprej plavajo z dobro razvitim repom, noge se razvijejo kasneje. Izpod kože se prve prikažejo zadnje noge, sprednje so vidne šele tik pred koncem preobrazbe.

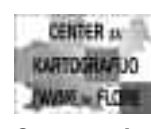
Dvoživke in netopirji Goričkega – učna razstava

Avtorji razstave in besedila: Primož Presetnik, Aleksandra Lešnik, Maja Cipot • **Fotografije:** Maja Cipot, Marjan Govedič, Jean Ichter, Kristof Istinič, Marta Jakopič, Aleksandra Lešnik, Kristjan Malačič, Andreas Maletzky, Alenka Petrinjak, Monika Podgorelec, Katja Pobiljšaj, Primož Presetnik, Karina Smole-Wiener, David Stankovič, Ali Šalamun, Melita Vamberger • **Ilustracije:** Maja Cipot, Monika Podgorelec • **Zemljevidi:** Center za kartografijo favne in flore • **Lektoriral:** Zoran Obradović • **Založil:** Center za kartografijo favne in flore • **Tisk:** Trajanus d.o.o., Kranj, september 2007 • **Dodatne informacije:** Center za kartografijo favne in flore, Antolčičeva 1, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju, info@ckff.si, www.ckff.si, www.biportal.si • **Gradiva so na voljo v obliki .pdf na naslovu www.ckff.si/publikacije**

Razstava je bila pripravljena v projektu "Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran" v okviru pobude Skupnosti INTERREG IIIA Slovenija-Avstrija 2000-2006, ki ga delno financira Evropska unija (Evropski sklad za regionalni razvoj). Za vsebino je odgovoren Center za kartografijo favne in flore in v nobenem primeru ne urada stališča Evropske unije.

Nosilec projekta:

Center za kartografijo favne in flore
www.ckff.si

Partnerji na projektu:

Arge NATURSCHUTZ, Celovec
www.arge-naturschutz.at

Societas herpetologica slovenica – Društvo za proučevanje dvoživk in plazilcev, www.herpetolosko-drustvo.si

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, www.sdpvn-drustvo.si